

Kristi Legemsfest

Blandt højdepunkterne for menigheden og i søstrenes og brødrenes arbejdsomme liv var de religiøse festdage. Især Kristi Legemsfest den 5. juni var noget, man så frem til og forberedte i god tid. Der blev opstillet fire midlertidige andre forskellige steder i Sct. Maria Hospitals have. Søstre fik savsmuld fra snedkermester Praefke i Sct. Olsgade, som de farvede i forskellige kulører. Det brugte de så til at lave tæpper af med kristne symboler foran altrene.

På selve dagen holdtes en højmesse i Sct. Laurentii Kirke. Herfra blev altrets sakramente - det allerhelligste - båret under baldakin i en større procession til hospitalshaven. Man gjorde her holdt ved hvert alter. Samtidig gik unge piger rundt med kurve fulde af blomsterhoveder, som de strøede. Kristi Legemsfest var en hel folkeforlystelse for roskildenserne, som stimlede sammen for at se på processionen.

Den sidste Kristi Legemsfest blev holdt på denne måde i 1960-erne. Da netop denne religiøse festdag var af så stor betydning i kirkeårets kalender og for menigheden, og da den var en oplevelse for byens borgere, som man ellers skulle til Italien for at opleve, vil det være værdifuldt at fastholde festdagen, som den foregik den 5. juni 1909 - den første Kristi Legemsfest for den nye katolske menighed.

Dagen er fastholdt som et stemningsbillede i *Nordisk Ugeblad for katholske Kristne*, som her bringes i sin fulde ordlyd. (1) Nok var denne religiøse festdag kendt af katolikker, men dog ikke mere, end at det førende blad for de danske katolikker fandt det betimeligt at bringe en detaljeret beskrivelse af dagens og dens mange ceremonier. Man skal i øvrigt huske, at kirken endnu ikke var opført.

Efter mange, travle Festforberedelser oprandt endeligt det store Øjeblik for Roskilde Menighed, da den offentligt skulde skride frem og bekende sin Tro paa Kristi personlige og væsentlige Nærværelse i det allerhelligste Sakrament. Ord kan ikke beskrive den Glæde, der besjælede Menigheden paa denne historiske Dag, da Gud tillod den at genoptage Forfædrenes Tradition og gengive Roskilde, i Danmarks Størhedstid kaldet "Nordens Rom", en af sine skønneste Skikke. Allerede længe før Kl. 9 var den festligt smykkede, lille St. Laurentii Kirke overfyldt af saavel danske som polske Katholikker. De gode Polakker

*Procession ved Kristi
Legemsfest.
Fotografi ikke dateret.
Privat eje.*

havde alt Dagen i forvejen langvejs fra sendt Blomster og kom nu selv i store, festligklædte Skarer pr. Bane og Skib eller tilfods, medbringende endnu flere Blomster til Pryd for Alter og Kirke. En særlig Glæde var det for Roskilde Menighed at kunne byde Ringsted Menighed Velkommen med dennes nidkære Sognepræst, Hr. Pater Wijnen Velkommen i sin Midte ved denne Lejlighed og sammen med de kære Naboer at hylde den fælles, guddommelige Herre. Lidt før Kl. 9 ankom i flere Vogne Grevinde Holstein fra Ledreborg, Komtesserne Holstein og Sparre, Frøken Severin, samt de unge Grever Holstein; Lehmsgreven var paa Grund af Bortrejse til Udlandet forhindret i at komme tilstede. Gæsterne indtog de dem reservede Pladser sammen med St. Mariaforeningens Forstanderinde og St. Laurentii Forenings Formand.

Kl. 9 begyndte den højtidelige Levitmesse, der læstes af den højærværdige Sognepræst, Hr. Prior Kerckhoffs, assisteret af de højærv. Patres Wijnen og Houben medens højærv. Hr. Pater Knapen fungerede som Ceremonimester. De flinke Ministranter medvirkede til at forhøje det smukke Indtryk af Festen. Efter Messens Slutning ordnede Ceremonimesteren Processionen, som derefter skred gennem den med Grønt, Blomster og Faner smykkede Port, over Vejen og ind i Hospitalets store, parklignende Have, som Søstrene ikke havde sparet paa Anstrængelser for at gøre endnu smukkere, end den i sig selv er, idet de havde pyntet med Guirlander og Flag overalt; ud for den lille "Eco-

*Processionen på vej ud af
Sct. Laurentii Kirke.
Fotografi 1946. Roskilde
lokalhistoriske Arkiv.*

le Francaise" saas en smuk Opstilling af en Jesu Hjerte-Statue i rig Blomsterdekoration.

Processionen aabnede af Gonsfalonieren med Processionskorset, ledsaget af Ministranter; saa kom de polske Kvinder, nogle bærende smukke Bannere og Faner, andre strøende Blomster; derefter gik Orkesteret under Hr. Direktør Sørensens ypperlige Ledelse; nu kom de kvindelige Menighedsmedlemmer fra saavel Ringsted som Roskilde, derefter Roskilde St. Mariaforening, kendelige paa deres lyseblaa Foreningstegn. Damerne fra Ledreborg ledsagedes af Foreningens Bestyrelsesmedlemmer. Nu saa man St. Maria-Hospitalets ærværdige Søstre, "les Filles de la Sagesse" i deres sorte Hættekaaber. Alle kvindelige Deltagere i Processionen gik i to Rækker, ladende Midten af Vejen fri for Processionens Hovedgruppe: Præsterne med det allerhelligste Sakrament. Seks hvidklædte Smaapiger med lyseblaa Skærf og Blomsterkranse paa Hovederne beredte Vejen foran Sakramentet ved at strø Blomster af deres pyntelige Kurve, og efter en lille Gruppe Ministranter saa man Baldakinen, hvorunder Frelseren bares i Triumf. Medlemmer af Kirkeforstanderskabet, af St. Laurentii Forening,

med deres røde Foreningstegn, samt flere af Ringsted Menigheds Herrer skiftedes til Ærestjenesten som Baldakinbærere og Bærere af de to nydelige Processionslygter. De mandlige Katholikker i tæt Skare, med Greverne Holstein i deres Tal, sluttede det imponerende lange Tog, der talte henvod trehundrede Deltagere.

Ligesaa fuldtonende som den gregorianske Messe var blevet sunget i Vekselsang mellem Søstrene og Menigheden inde i Kirken, ligesaa begejstret lød nu de indøvede, danske Salmer under aaben Himmel til smagfuldt og diskret Akkompagnement af Blåseinstrumenterne. Smukt udstyrede Programmer, trykte paa hollandsk Bøttestapir og indeholdende de danske Salmers fulde Tekst, bidrog ikke lidt til at alle kunde deltage i Sangen.

Det første Maal for Processionen var et i hvidt og gult (Pavens Farver) holdt Alter, som hævede sig smukt paa Baggrund af den lille Lund, der skygger over den gamle, katholske Helligkilde, - i Sandhed vigslet Grund! Idet man nærmede sig, sang de polske Kvinder en Hymne, der lød meget stemningsfuldt, særligt da de Syngende var vandrede ind bag Lundens Træer, saa Tonerne naaede én, man vidste ej hvorfra. Da Processionen var standset, og det Allerhelligste hvilede paa Alteret, sang Søstrene flerstemmigt et "Pie Pellicane" og "Tantum ergo", der var af stor Virkning og forberedte den dybe Stilhed, som nu fulgte, medens alle knælende oppebiede Velsignelsen. Aldrig føler vist et dansk Hjerte sig saa forenet med sit Folk og sit Land, som naar man bedende knæler paa den fugtige, sorte Jord, man er udrundet af, og hører sin Barndoms Fuglerøster, Lærke, Bogfinke, Sisken og Stillids kvidre Guds Pris, medens man bøjer sit Hoved under det allerhelligste Sakraments Velsignelse. Det er i et saadant Øjeblik at Bønnen former sig mere brændende end ellers om ens Folks Tilbagevenden til dets Fædres Tro, og at man med fuld Erkendelse tilbeder ham, som har villet iføre sig Støvet Klædebon i Brødets Skikkelse, for at vore Hjerter af Støv skulle kunne fatte og modtage ham og levendegøres ved ham.

Fra det første Alter begav Processionen sig atter paa Vej, beskrev en Bue udenom Hospitalsbygningen, og man knælede nu ned paa den aabne Plads mellem Hospitalet og Hovedporten, hvor der ved Foden af den store Mariastatue var rejst et smukt Alter, som tilligemed den hvide Statue var indrammet af en smagfuld Dekoration af Flagstænger, fra hvis Toppe vejede danske, franske og pavelige Flag, og som var sammenholdte med rosafarvede og hvide Guirlander og smykkede med forskellige Vaabenskjolde; (det danske Vaaben og Jeanne d'Arcs Skjoldmærke saa Side om Side, ikke at forglemme vore Præsters, "la Compagnie de Marie"s Vaaben).

Her blev Velsignelsen atter givet under lydløs Stilhed. Da man rejste sig, maatte man føle, at der var hændet den gamle Bispeby noget Vidunderligt, som kun de færreste af dens Indbyggere kunde forstaa, men som ikke kan gaa sporløst hen over deres Hoveder, enten de staa ved det eller ej. Festen vakte uhyre stor Interesse i Byen, og flere hundrede Mennesker, deriblandt ikke saa faa betydelige Personer, saasom

Professorerne Kornerup, Sigurd Møller, Lunding-Smith o.fl.a. indfandt sig for at tage den i Øjesyn. Vor Procession er, saavidt vi ved, den eneste her i Landet, der passerede offentlig Vej, og herfra strømmede Tilskuerne frit ind ad Hospitalhavens gæstfrie Porte for paa nært Hold at betragte den gribende Andagtsøvelse. Det var en beundringsværdig ærbødig Holdning, hele den store Tilskuermasse iagttog, mange Herrer blottede Hovedet idet Sakramentet blev baaret forbi, og flere saas endog at knæle.

Tonerne af "Fast skal min Daabspagt evigt staa" brusede frem, og Processionen vendte i samme smukke og værdige Orden tilbage til sit Udgangspunkt: Kirken. Her lystes Velsignelsen for tredje Gang, og "Store Gud vi love Dig" afsluttede Festen. Sjældent, - maaske aldrig, har Menigheden sunget den ambrosianske Lovsang af saa fulde og taknemmelige Hjerter; Tonerne naaede viden om og forplantede Menighedens Begejstring ogsaa til andre ofrende Udlændinge, uden hvis Selvfornægtelse og Kristenkærlighed vor By aldrig havde kunnet opleve en Dag som denne. Roskilde Menighed bringer sin ærbødige og kærlige Tak til de ærværdige Søstre paa St. Marias Hospital for alt,

Procession på vej til Sct. Maria Hospital fra Montfort-bygningen bag Sct. Josefs Skole. Fotografii ikke dateret. Roskilde lokalhistoriske Arkiv.

hvad de gør for os, og alt, hvad de er for os; og sidst men ikke mindst til de højærværdige Præster og gode Lægbrødre, der har virket og virker iblandt os. Den største Sum af Tak skylder vi upaatviøleligt vor opofrende og selvofglemmende Sognepræst, højærværdige Hr. Prior Kerckhoffs, og vi bringer ham denne Tak af ærlige Hjerter! Maatte vi vise ham vor barnlige Taknemmelighed ved stedse mere lydligt at modtage hans nidkære Forkyndelse og faderlige Vejledning, saa han altid maa kunne have Glæde af sine Sognebørn.

En Efterklang af Festen maa ikke gaa uomtalt hen. En sand Glædesstemning opfyldte ikke blot Menigheden men hele Byen efter Festens Afslutning. Folk stod stille paa Gaden og talte sammen om den smukke Begivenhed; hvem der ikke havde været tilstede vilde høre derom af de andre og beklagede at være gaaet glip af saa sjældent og skønt et Syn. De lokale Aviser af alle Retninger har givet Festen den smukkeste Omtale, som man kunde ønske, i deres Referater. Det som havde gjort dybest Indtryk paa de Anderledestroende var dog aabenbart ikke "det Ydre", som saa ofte lægges os Katholikker til Last, men netop "det Indre": den dybe Alvor og Overbevisningens Inderlighed, der prægede hver enkelt Deltager i den skønne Fest til Guds Ære.

Deo gratias!

Noter

(1) F.M.: "Corpus Domini" i: *Nordisk Ugeblad for katholske Kristne* 1909, s. 425-29.